EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2022/1810

(2022. gada 4. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas *GNSS* aģentūras (tagad Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra – *EUSPA*) 2020. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas *GNSS* aģentūras 2020. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0117/2022),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas *GNSS* aģentūras ("Aģentūra") ieņēmumu un izdevumu pārskatu ([1]) tās 2020. finanšu gada galīgais budžets bija 35 449 479,85 EUR, t. i., par 5,54 % lielāks nekā 2019. gadā; tā kā Aģentūras budžets tiek finansēts galvenokārt no Savienības budžeta; tā kā 2020. gadā inflācijas līmenis Savienībā bija 0,7 %;

B. tā kā Revīzijas palāta ziņojumā par Aģentūras 2020. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") ir norādījusi, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu norāda, ka 2020. finanšu gadā īstenoto budžeta uzraudzības centienu rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 100,00 %, proti, tāds pats kā 2019. gadā; turklāt norāda, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 83,38 %, kas ir par 2,57 % mazāk nekā 2019. gadā;

2. norāda, ka papildus savam pamatbudžetam Aģentūra turpināja pārvaldīt lielu deleģētā budžeta apjomu, kas paredzēts īpaši Eiropas Ģeostacionārās navigācijas pārklājuma dienesta (*EGNOS*) izmantošanai, *Galileo* izmantošanai un "Apvārsnis 2020" deleģēšanas nolīgumiem; turklāt norāda, ka 2020. gadā Aģentūra sāka pārvaldīt *Govsatcom* sagatavošanas darbību iemaksu nolīgumu; turklāt norāda, ka 2020. gadā deleģētā budžeta saistību apjoms bija kopumā 402 000 000 EUR, bet maksājumu apjoms bija 753 000 000 EUR;

Sniegums

3. attiecībā uz turpmākiem konstatējumiem par *Galileo* pakalpojumu pārtraukumu 2019. gadā norāda, ka Aģentūra ir īstenojusi visus īstermiņa un vidēja termiņa ieteikumus, ko sniegusi tās drošības akreditācijas padome; turklāt norāda, ka Aģentūra ir īstenojusi lielāko daļu ilgtermiņa ieteikumu, bet ir paredzams, ka tā līdz 2021. gada beigām piemēros atlikušos konstatējumus, jo īpaši tos, kas attiecas uz trešā orbītas sinhronizācijas apstrādes mehānisma īstenošanu un validācijas un darbības ķēdes nodošanas uzturēšanu; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par norisēm šajā ziņā;

4. norāda, ka, neraugoties uz Covid-19 pandēmijas radītajām problēmām, Aģentūra paziņoja, ka *Galileo* atgriešanās līnijas pakalpojums darbojas; norāda, ka Aģentūra 2020. gadā sekmīgi ieviesa *EGNOS* GEO-3 derīgās kravas mehānismu;

([1]) OV C 114, 31.3.2021., 107. lpp.

5. atgādina, ka saskaņā ar Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 22/2020 "ES aģentūru nākotne" ("Revīzijas palātas īpašais ziņojums") Aģentūrai praksē ir ļoti ierobežota autonomija attiecībā uz tās galveno uzdevumu – izmantot *Galileo* globālo navigācijas satelītu sistēmu saskaņā ar deleģēšanas nolīgumu ar Komisiju; aicina Komisiju pārskatīt Aģentūras autonomiju, jo īpaši attiecībā uz tās pilnvarām īstenot deleģēšanas nolīgumu, slēdzot vairākus sarežģītus līgumus ar nozares partneriem un publiskā sektora struktūrām; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par norisēm šajā jautājumā;

6. norāda, ka attiecībā uz iepriekšējo gadu konstatējumu pēcpārbaudi Aģentūra 2020. gada otrajā ceturksnī pieņēma jaunu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) stratēģiju un IKT drošības stratēģiju, kā arī IKT drošības politiku un tās īstenošanas noteikumus; turklāt norāda, ka Aģentūra 2020. gada augustā apstiprināja digitālās pārveides programmu, arī saistībā ar pāreju no Eiropas *GNSS* aģentūras uz Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru (*EUSPA*), lai modernizētu Aģentūras darba vidi, paplašinātu tāldarba iespējas ar ES klasificēto informāciju un izstrādātu pamatdarbību atbalstošas modernas lietojumprogrammas, vienlaikus palielinot drošības līmeni, kas atspoguļojas centienos panākt režīmā 24/7 pieejamas kiberaizsardzības spējas kopā ar jaunajām modernizētajām sistēmām;

7. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas īpašo ziņojumu Aģentūrai ir ievērojami jāuzlabo sadarbība ar dalībvalstīm, citām aģentūrām un starptautiskā mērogā; aicina Aģentūru veidot labāku sadarbību un zināšanu apmaiņu ar visām dalībvalstīm; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par norisēm šajā jautājumā;

Personāla politika

8. norāda, ka 2020. gada 31. decembrī bija aizpildīti 100,00 % no štatu sarakstā paredzētajām vietām, proti, bija aizpildītas 150 no Savienības budžetā apstiprinātajām 150 pagaidu darbinieka vietām (salīdzinājumā ar 139 apstiprinātām amata vietām 2019. gadā); norāda, ka 2020. gadā Aģentūrā strādāja arī 65 līgumdarbinieki un 7 norīkotie valstu eksperti;

9. ar bažām norāda uz dzimumu līdzsvaru Aģentūras augstākā līmeņa vadībā, proti, to, ka trīs no trijiem vadītājiem (100 %) ir vīrieši, un dzimumu līdzsvaru Aģentūras valdē, proti, to, ka 24 no 28 valdes locekļiem (85,7 %) ir vīrieši; turklāt ar bažām norāda uz dzimumu līdzsvara trūkumu Aģentūras kopējā darbinieku skaitā, proti, to, ka 135 no 202 (66,8 %) darbiniekiem ir vīrieši; atzinīgi vērtē Aģentūras centienus uzlabot dzimumu līdzsvaru, palielinot sieviešu pārstāvju īpatsvaru augstākā līmeņa vadītāju amatos no 7 % 2017. gadā līdz 33 % 2020. gadā; atkārtoti aicina Aģentūru pēc iespējas drīzāk veikt papildu pasākumus, lai nodrošinātu labāku dzimumu līdzsvaru augstākā līmeņa vadībā; aicina Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā to, cik svarīgi ir nodrošināt dzimumu līdzsvaru, kad tās izvirza savus kandidātus Aģentūras valdes locekļu amatam; atgādina Aģentūrai, ka kandidātu atlasē svarīgas ir prasmes, zināšanas un pieredze, kā arī personāla ģeogrāfiskais un dzimumu līdzsvars;

10. pauž nožēlu saistībā ar 2019. gada konstatējumu par budžeta izpildes apstiprināšanu pēcpārbaudi, ka vēl arvien pastāv ģeogrāfiska nelīdzsvarotība Aģentūras personāla sastāvā, jo īpaši vidējā un augstākā līmeņa vadības līmenī; aicina Aģentūru nodrošināt visu dalībvalstu valstspiederīgo pienācīgu pārstāvību, vienlaikus ņemot vērā kandidātu kompetenci un nopelnus, kā norādīts Civildienesta noteikumu 27. pantā;

11. pauž bažas par to, ka Aģentūrai ir grūtības pieņemt darbā darbiniekus ar nepieciešamajām tehniskajām zināšanām un, lai kompensētu amata vietu vai valstu ekspertu trūkumu, Aģentūra pamatuzdevumu izpildi aizvien vairāk uztic privātiem līgumslēdzējiem, no kuriem tā var kļūt atkarīga; aicina Komisiju rūpīgi izpētīt situāciju un nodrošināt Aģentūru ar nepieciešamajiem līdzekļiem, lai tā varētu pieņemt darbā vajadzīgos darbiniekus; aicina Komisiju ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šo jautājumu;

12. pauž bažas par lielo Aģentūras valdes locekļu skaitu, kas apgrūtina lēmumu pieņemšanu un rada ievērojamas administratīvās izmaksas;

13. pauž nožēlu, ka Aģentūras tīmekļa vietnē joprojām nav publicēti visi valdes locekļu *CV*; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šajā ziņā veiktajiem pasākumiem;

14. norāda, ka pēc 2020. gadā notikušajām sarunām, kuru rezultātā tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/696 ([2]), Aģentūra 2021. gada maijā tika pārveidota par *EUSPA*, palielinot pamata un deleģēto uzdevumu kopumu un sagatavojot jaunu saistīto *EUSPA* tiesību akta finanšu pārskatu; norāda, ka šī pārveide ietver 251 pagaidu darbinieka un 34 līgumdarbinieku pārcelšanu līdz 2023. gadam; norāda, ka izmaiņas varētu kavēt lēmumu pieņemšanu un radīt ievērojamas administratīvās izmaksas; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par riskiem, kas apdraud Aģentūras darbību, un par Aģentūras veiktajiem riska mazināšanas pasākumiem;

15. atzinīgi vērtē personāla politikā īstenotos centienus sekmēt tāldarbu un veselīgu dzīvesveidu un turpina mudināt Aģentūru izstrādāt ilgtermiņa cilvēkresursu politikas satvaru, kurā būtu risināti tādi jautājumi kā darba un privātās dzīves līdzsvars, mūžilga profesionālā orientācija un karjeras attīstība, dzimumu līdzsvars, tāldarbs, ģeogrāfiskais līdzsvars un personu ar invaliditāti pieņemšana darbā un integrācija;

Iepirkums

16. norāda, ka laikposmā no 2017. līdz 2020. gadam Aģentūra pārvaldīja kopumā piecas iepirkuma procedūras, tostarp *DISPATCH* un *PRISMA* projektus; atzinīgi vērtē to, ka 2020. gadā Aģentūra bija ieviesusi 100 % no plānotajiem līgumiem un tie bija stājušies spēkā laikus;

17. saistībā ar Revīzijas palātas iepriekšējā gada konstatējumu pēcpārbaudi norāda, ka Aģentūra ir veikusi pasākumus, lai e-iepirkuma un e-iesniegšanas moduļus kā iepirkuma instrumentus ieviestu savu darbību pārvaldībā, jo īpaši attiecībā uz administratīvo iepirkumu, ko var īstenot, izmantojot atklātus konkursus; norāda, ka Aģentūra ir nodrošinājusi īpašu apmācību un ir pabeigtas administratīvās procedūras to izmantošanai; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par norisēm šajā jautājumā;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

18. pieņem zināšanai Aģentūras pašreizējos pasākumus un pastāvīgos centienus, kas tiek īstenoti, lai nodrošinātu pārredzamību un interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību; norāda, ka Aģentūrai 2020. gadā bija viens trauksmes celšanas gadījums, kas ietvēra atkārtotus līdzīgus trauksmes cēlēju ziņojumus vairākām ieinteresētajām personām; norāda, ka tā rezultātā tika veikta izmeklēšana, kurā tika konstatēts, ka apgalvojumi, kas bija trauksmes celšanas pamatā, nav pamatoti;

Iekšējā kontrole

19. pēc iepazīšanās ar turpmākiem pasākumiem un Revīzijas palātas ziņojumu norāda, ka pastāv risks, ka Aģentūras maksājumus Eiropas Kosmosa aģentūrai (EKA) saistībā ar *EGNOS* un *GALILEO* programmām var aprēķināt, pamatojoties uz neprecīzām izmaksām, jo nav visaptverošas *ex ante* vai *ex post* stratēģijas; pēc iepazīšanās ar Aģentūras atbildi par *ex ante* kontrolēm norāda, ka Aģentūra ir iesniegusi Revīzijas palātai atjauninātu izmaksu ziņošanas metodiku un arī parādījusi, ka tā izmanto EKA starpposma sasniegšanas sertifikātus, lai saskaņotu izmaksas, kas pieprasītas no EKA; pēc iepazīšanās ar Aģentūras atbildi norāda, ka saistībā ar *ex post* kontroles stratēģiju Aģentūra un Komisijas Aizsardzības rūpniecības un kosmosa ģenerāldirektorāts veic revīziju par EKA darbību 2020. gadā; aicina Aģentūru ziņot par šīs revīzijas rezultātiem un ņemt vērā gūto pieredzi turpmākajā *ex post* stratēģijā;

20. atzinīgi vērtē iekšējās kontroles sistēmas īstenošanu un darbības nepārtrauktības plāna apstiprināšanu 2020. gadā, par ko Revīzijas palāta kopš 2015. gada ir veikusi pēcpārbaudes;

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/696 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulas (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 un (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES (OV L 170, 12.5.2021., 69. lpp.).

21. norāda, ka Komisijas Iekšējās revīzijas dienests (*IAS*) 2019. gada novembrī iesniedza revīzijas ziņojumu par *EGNOS* izmantošanu ar pieciem svarīgiem ieteikumiem un vienu problēmjautājumu, kam jāpievērš uzmanība; pēc iepazīšanās ar Aģentūras atbildi norāda, ka par šiem ieteikumiem tiek sagaidīta *IAS* pārbaude; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par šajā jomā sasniegto;

22. attiecībā uz Aģentūras turpmākajām darbībām saistībā ar budžeta izpildes apstiprinātājiestādes 2019. gada budžeta izpildes apstiprināšanu norāda, ka iekšējās revīzijas struktūrvienība 2019. gadā veica revīziju par *GSA* personāla spēju veidošanu un, lai gan 2019. gadā šis ziņojums vēl netika pabeigts, tajā bija plānots iekļaut vienu ļoti svarīgu ieteikumu un četrus svarīgus ieteikumus; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par panākumiem šo ieteikumu īstenošanā;

Reaģēšana uz Covid-19 un darbības nepārtrauktība

23. norāda, ka Aģentūras ārējie notikumi tika pārcelti tiešsaistē, pārvēršot Covid-19 pandēmijas radītos fiziskos ierobežojumus par iespēju sasniegt jaunas lietotāju kopienas un uzsākt darbību globālā mērogā, kā tas notika lietotāju konsultāciju platformas un gadskārtējās Eiropas Kosmosa nedēļas gadījumā, kas piesaistīja vairāk nekā 3 000 dalībnieku no vairāk nekā 100 valstīm;

Citi komentāri

24. atgādina, ka ir svarīgi palielināt Aģentūras darba digitalizāciju ne tikai attiecībā uz iekšējo darbību un pārvaldību, bet arī, lai paātrinātu procedūru digitalizāciju; uzsver, ka Aģentūrai šajā ziņā arī turpmāk jābūt proaktīvai, lai par katru cenu izvairītos no digitālās plaisas starp aģentūrām;

25. pēc iepazīšanās ar Aģentūras atbildēm uz Aģentūras 2019. gada budžeta izpildes apstiprināšanas ziņojumu pieņem zināšanai, ka Aģentūra 2020. gadā ir īstenojusi pasākumu kopumu kiberdrošības palielināšanai, tostarp ieviesusi uzņēmumu drošības programmu *Splunk Enterprise Security*, pieņēmusi IKT drošības stratēģiju un īstenojusi mobilo ierīču pārvaldību, kuras pamatā ir *Microsoft Intune*;

26. pēc iepazīšanās ar atbildēm uz Parlamenta standarta anketu norāda, ka Aģentūra ievieš vairākus pasākumus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un videi draudzīgu darba vidi, piemēram, dalību Vides pārvaldības un revīzijas sistēmas līgumiskajā un koordinācijas sistēmā, otrreizējās pārstrādes prakses īstenošanu un īpašu ar vidi saistītu noteikumu iekļaušanu visos jaunajos līgumos;

27. norāda, ka Aģentūra meklē jaunas telpas tās galvenajai mītnei Prāgā; norāda, ka citās Aģentūras telpās Francijā un Spānijā notiek būvniecība un renovācija; norāda, ka Aģentūra ziņo, ka ir jāievēro valstu vides standarti un jaunākā metodika attiecībā uz šiem renovācijas un ēku projektiem;

28. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2022. gada 4. maija rezolūciju par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli ([3]).

([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0196.